

การเข้ามาระทำคามผิด ในประเทศไทยของชาวลาว

Crime Committed by Lao Migrants in Thailand

วีรญา อังสุทธาวาริน¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีความเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับประชาคมอาเซียน ด้านประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community: ASC) ซึ่งหนึ่งในวิสัยทัศน์ของประชาคมความมั่นคงอาเซียนคือ อาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามพรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพและทันที่ โดยงานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาสาเหตุและสภาพปัญหาการเข้ามาระทำคามผิดในประเทศไทยของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (2) เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเข้ามาระทำคามผิดในประเทศไทยของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในเชิงลึก และ (3) เพื่อหาแนวทางในการป้องกันการเข้ามาระทำคามผิดในประเทศไทยของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยศึกษาข้อมูลสถิติย้อนหลัง ควบคู่ไปกับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยศึกษาข้อมูล เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informants) ควบคู่ไปกับการจัดสัมมนากลุ่ม 2 ครั้ง ผลจากการเก็บข้อมูลพบว่า 3 ปัญหาอาชญากรรมหลักๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยทั้งก่อนและหลังที่จะมีการเปิดประชาคมอาเซียนคือ ปัญหาเรื่องการลักลอบเข้าประเทศ ปัญหายาเสพติด และปัญหาการปลอมแปลงเอกสารราชการ แต่หลังจากที่มีการเปิดประชาคมอาเซียน เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารของประเทศไทยและลาว ก็ได้เพิ่มความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันติดต่อกัน ประสานงานกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันเพื่อป้องกันและติดตามจับกุมกลุ่มผู้กระทำความผิด นี่จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้แนวโน้มผลกระทบในการเข้ามาระทำคามผิดในประเทศไทยของชาวลาวลดลง

คำสำคัญ: กระทำความผิด, ประเทศไทย, ชาวลาว, ประชาคมอาเซียน

¹รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

Abstract

This research is directly relevant to the ASEAN Security Community (ASC). One of the fundamental visions is particularly associated with combating transnational crime and international challenges effectively in a timely manner. This study has three objectives as follows; (1) to explore causes and current situation of crime resulting from cross-border migration from Laos to Thailand due to the establishment of ASEAN community, (2) to deeply analyse immigration and crime trends across Thai-Lao borders, and (3) to propose approaches to preventing the immigration from Laos to Thailand for criminal purposes. The study is considered a mixed-methods research, employing both quantitative and qualitative research methods. The quantitative study of historical statistics was combined with the qualitative study of documents, prior research, and literature. Furthermore, in-depth interviews were conducted to gather crucial information from key informants, followed by two focus group discussions. Research findings indicated that there were three main types of crime in Thailand both before and after the foundation of ASEAN community, including illegal immigration, drug-related crime, and forgery. However, after the establishment of ASEAN community, police and army from both Thailand and Laos have better strengthened their relationship and capacity to integrate forces, share information, and contact each other to arrest perpetrators. Therefore, the ASEAN community is an important factor that helps mitigate the impact of crime originating from the immigration of Lao people to Thailand.

Keywords: Perpetration, Thailand, Lao People, ASEAN Community

1. บทนำ

ปัจจุบันนี้แนวโน้มของอาชญากรรมข้ามชาติที่ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเผชิญคือ การขนส่งยาเสพติดข้ามชาติ การลักลอบจัดส่งหญิงไปค้าประเวณี การค้ามนุษย์ชาวโรฮีนจา การก่อการร้าย การหลอกลวงทางการเงินผ่านสื่อโทรศัพท์และทางออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งคดีดังกล่าวนี้จะมีแนวโน้มของการไหลของจำนวนคดีจากประเทศที่มีการปราบปรามอย่างเข้มงวดและมีบทลงโทษที่รุนแรงไปสู่ประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมายไม่ดีพอ หรือการไหลไปสู่ประเทศที่สามารถแสวงหาผลประโยชน์หรือมีแหล่งผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีกว่า นอกจากนี้สำหรับประเทศที่มีพรมแดนติดกัน เช่น พรมแดนระหว่างไทย-ลาว, ลาว-กัมพูชา, ลาว-เมียนมาร์ มีแนวโน้มคดีอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้น ได้แก่ การลักลอบขนยาเสพติดข้ามพรมแดน โดยผู้ผลิตเป็นชนกลุ่มน้อยตามชายแดนที่ต้องการเงินทุนสำหรับการต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาล มีการลักลอบส่งออกยาเสพติดผ่านชายแดนไทย-ลาว เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยและส่งไปยังประเทศอื่นต่อไป (ปิยะ อุทัย และ ปรีดา สถาวร, 2559)

ดังนั้น การวิเคราะห์แนวโน้มการเข้ามากระทำความผิดภายในประเทศของสมาคมประชาชาติ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nation: ASEAN) หรือ “อาเซียน” ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับสภาพแวดล้อมทางการเมืองระหว่างประเทศที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วได้นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายที่ประเทศต่าง ๆ ต้องประสบ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของประเทศต่าง ๆ ที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้น หรือการเผชิญหน้ากับภัยคุกคามที่มาในรูปแบบใหม่ๆ เช่น การก่อการร้ายข้ามชาติ องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียน ชาวต่างชาติที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาการเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทย การดำเนินการกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ การดำเนินการเกี่ยวกับชาวต่างชาติ และการแก้ไขปัญหาการหลบหนีเข้าเมือง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันการเกิดอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ตามกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 มกราคม 2560) รวมถึงการพัฒนากฎหมายและแนวทางที่เกี่ยวข้อง และกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศเพื่อนำไปสู่การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาคมอาเซียนต่อ

ไป นอกจากนี้การที่ประเทศไทยและประเทศลาวมีพรมแดนติดต่อกันขนาดใหญ่ และมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกันนำมา ซึ่งปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานและ อาชญากรรมที่ผิดกฎหมายจำนวนมาก จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวในข้าง ต้นนี้ “การวิเคราะห์แนวโน้มผลกระทบในการเข้ามามีผลกระทบความผิดในประเทศไทย ของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาผู้กระทำ ความผิดที่เป็นคนต่างชาติชาวลาว ที่เข้ามามีผลกระทบความผิดในประเทศไทยใน 3 สถาน ความผิด คือ คดียาเสพติด คดีลักลอบเข้าเมือง และคดีปลอมแปลงเอกสารเท่านั้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาสาเหตุและสภาพปัญหาการเข้ามามีผลกระทบความผิดใน ประเทศไทยของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเข้ามามีผลกระทบความผิดในประเทศไทยของชาว ลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในเชิงลึก

2.3 เพื่อหาแนวทางในการป้องกันการเข้ามามีผลกระทบความผิดในประเทศไทย ของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นผู้บริหารหรือบุคคลในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ทราบ ถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนในประเทศไทย

3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย และความเห็นทางกฎหมาย (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้งในส่วนการบังคับใช้กฎหมายและการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประเทศไทยและ ประเทศอาเซียนในด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การดำเนินคดีกับชาวต่างชาติ ที่เข้ามามีผลกระทบความผิดในประเทศไทย และการแก้ปัญหาการหลบหนีเข้าเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญา

3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีอยู่ด้วยกัน 2 ท่านคือ 1) อัครราชทูตที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและ 2) ผู้ช่วยทูตทหารประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.3 การจัดสัมมนากลุ่ม (Seminar) 2 ครั้ง

1) สัมมนากลุ่มครั้งที่ 1 ถูกจัดขึ้นเพื่อรับรู้ถึงสภาพปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทยของชาวต่างชาติที่เกิดจากการเปิดประชาคมอาเซียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 50 คน

2) สัมมนากลุ่มครั้งที่ 2 เป็นการจัดสัมมนาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์และข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการลักลอบเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย ยาเสพติด และการปลอมแปลงเอกสารราชการ เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทยของชาวต่างชาติที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งในระยะสั้น (1-3 ปี) ระยะกลาง (3-5 ปี) และระยะยาว (5-10 ปี) และรวบรวมข้อสรุปและข้อเสนอแนะในการหาแนวทางการแก้ไขและการป้องกันปัญหาในอนาคต โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 20 คน

3.4 การจัดสัมมนาเผยแพร่ต่อผู้ปฏิบัติงานในการบังคับใช้กฎหมาย

เป็นการจัดสัมมนาเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันการเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทยของชาวต่างชาติที่เกิดจากการเปิดประชาคมอาเซียน เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่ถูกนำเสนอในงานวิจัยนี้สามารถนำไปปฏิบัติและบังคับใช้ได้จริง โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 100 คน

3.5 ข้อจำกัดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกระบวนการพิจารณาคดี และอายุความของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นประเทศที่มีการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูล

เกี่ยวกับข้อกฎหมาย กระบวนการพิจารณาคดี และอายุความของคดี ต่อสาธารณชน มากนัก ในขณะที่เดียวกันการที่แต่ละประเทศมีภาษาประจำชาติที่แตกต่างกัน และมีเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษน้อยมาก จึงส่งผลให้คณะผู้วิจัยไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนนี้ได้

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ สภาพปัญหาและสาเหตุของการเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทย ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กระบวนการพิจารณาคดี และการปรับเปลี่ยนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียน การวิเคราะห์แนวโน้มการเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทย และแนวทางในการป้องกันอาชญากรรม และข้อเสนอแนะ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 สาเหตุและปัญหาของการเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทย

การศึกษาสาเหตุที่เปลี่ยนแปลงจากการเปิดประชาคมอาเซียนของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสภาพปัญหาหรืออาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงหลังการเปิดประชาคมอาเซียนดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 สถานการณ์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวก่อนการเปิดประชาคมอาเซียน ประเทศลาวมีปัญหาลักขโมยยาเสพติด 2 ปัญหาคือ ปัญหาเรื่องยาเสพติด และการลักลอบเข้าประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหาที่ประเทศลาวมีอยู่ตั้งแต่ก่อนการเปิดประชาคมอาเซียน

1) ปัญหายาเสพติด สถานการณ์การผลิตยาเสพติดในประเทศลาวมีจำนวน 3 แห่ง และมีแหล่งยาบ้าขนาดใหญ่อยู่ที่นครหลวงเวียงจันทน์ โดยเป็นการนำยาบ้าจากพม่ามาอัดเม็ด แหล่งพักยาเสพติดในประเทศลาวมีอยู่ 9 แห่ง ที่สำคัญอยู่ที่นครหลวงเวียงจันทน์ และเมืองสองคอน แขวงสะหวันเขต ตรงข้ามจังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดอุบลราชธานี พื้นที่ที่ลักลอบลำเลียงยาเสพติดจากประเทศลาว ด้านเขตชายแดนไทย-ลาว แรงงานต่างด้าวลาวที่เข้ามาในประเทศไทย มีทั้งลักลอบเข้ามาในช่วงเวลากลางคืนโดยเส้นทางธรรมชาติ และการผ่านแดนชั่วคราว โดยการลักลอบนำเข้ามาจะกระทำโดยซุกซ่อนยาบ้าในร่างกาย เช่น นำยาบ้ามัดใส่ถุงยางอนามัย 2 ชั้น มัดเป็นปล้อง ปล้องละ 100 - 200 เม็ด จำนวน 10 - 20 มัด ยัดในช่องทวารหนัก หรือทางช่องคลอด รวมทั้งการอำพรางซุกซ่อนในที่ต่างๆ และการแยกเดินทางแบบเดี่ยวโดยการให้โดยสารรถประจำทางลักลอบมาทางสัมภาระ รับของที่จุดนัดพบเพื่อกระจาย

ยาเสพติดต่อไป (สุรียัประภา ตรีเวช, 2551)

2) ปัญหาการลักลอบเข้าประเทศไทย ตามเขตรอยต่อชายแดนซึ่งมีแม่น้ำโขงกั้นระหว่างสองประเทศ คือ ประเทศไทยและประเทศลาว กลายเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถป้องกันหรือแก้ไขได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสานแถบใต้) ได้แก่ พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดมุกดาหาร โดยหน่วยงานความมั่นคงระบุว่า มีแรงงานคนลาวหลบหนีเข้าออกผ่านช่องทางเหล่านี้ปีละกว่า 200,000 คน อายุของแรงงานลาวที่ลักลอบเข้ามาทำงานมีอายุตั้งแต่ 12-50 ปี มาจากแขวงอัตตะปือ เซกอง จำปาสัก สาละวัน และแขวงสะหวันนะเขต โดยลักลอบผ่านเข้าทางจังหวัดอุบลราชธานี โดยแรงงานเกือบทั้งหมดผ่านขบวนการนายหน้าค้าแรงงานเถื่อนที่ส่งต่อกันมาเป็นทอดๆ ทั้งที่เป็นนายหน้าชาวลาวและนายหน้าชาวไทย เฉลี่ยค่านายหน้าที่ต้องจ่ายประมาณ 3,000-5,000 บาทต่อหัว เมื่อแรงงานลาวนั่งเรือข้ามฟากมาขึ้นที่ฝั่งไทย นายหน้าค้าแรงงานจะนำแรงงานมารวมกันไว้เป็นกลุ่มคราวละประมาณ 5-10 คน เพื่อรอขึ้นรถเดินทางเข้าพื้นที่ตอนใน โดยจุดพักและจุดส่งต่อแรงงานอยู่บริเวณบ้านดงหนองหลวง อำเภอเขมราฐ เพราะสามารถเดินทางมาตามถนนลูกรังออกมาเชื่อมต่อกับถนนอรุณประเสริฐ ที่เป็นถนนหลักใช้ขนส่งแรงงานเข้ากรุงเทพมหานคร วิธีการที่คนต่างด้าวชาวลาวนิยมใช้สำหรับการลักลอบเข้าประเทศไทยคือ ทางรถยนต์ โดยรถยนต์ที่ใช้ขนส่งแรงงานต่างด้าวคือรถกระบะ มีลักษณะเป็นรถกระบะตอนเดียวมีหลังคาหรือคอกเหมือนรถขนผัก แล้วจะใช้ผ้าใบคลุมทับ รถยนต์แค็บมีหลังคา รถปิกอัพ 4 ประตู และรถตู้ โดยในการขนย้ายจะขับตามกันครั้งละ 3-7 คัน ทุกครั้งจะมีรถนำและรถปิดท้าย ทำหน้าที่ตรวจเช็คว่ามีด่านตรวจของเจ้าหน้าที่หรือไม่

4.1.2 สถานการณ์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหลังการเปิดประชาคมอาเซียน เมื่อกระแสของการเปิดประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) นั้นกลายเป็นเรื่องของการเปิดรับการลงทุนตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้ทันกับโลกสมัยใหม่ ซึ่งได้มีความร่วมมือกันมากขึ้น และมีอิทธิพลของกระแสโลกเป็นตัวกำหนดให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศลาวพยายามที่จะมีการปฏิรูปประเทศ และมีการตั้งเศรษฐกิจพิเศษ โดยท่านทองลุน สีสูลิด นายกรัฐมนตรีของประเทศลาว ท่านได้มีนโยบาย 3 เปิดอันได้แก่ เปิดประตู เปิดอุปสรรค และเปิดใจ ซึ่ง

เป็นการดึงดูดการลงทุนให้เข้ามาในประเทศลาวมากยิ่งขึ้น สภาพปัญหาของประเทศลาวที่เกิดจากการเปิดประชาคมอาเซียนมีอยู่ด้วยกัน 2 ปัญหา คือ ปัญหายาเสพติด และปัญหาการลักลอบเข้าประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ปัญหายาเสพติด เมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียนขึ้น ปัญหายาเสพติดกลายเป็นปัญหาระดับชาติที่สร้างความสูญเสียมากมายมหาศาลให้กับประเทศลาว สถิติการจับกุมในคดียาเสพติด เช่น กัญชา ยาบ้า ยาไอซ์ เป็นต้น มีจำนวนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน รวมทั้งปริมาณที่จับกุมได้ในแต่ละครั้งก็มีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากฝั่งประเทศลาวมีพื้นที่เขตชายแดนที่เปิดมากที่สุดเพราะเป็นแม่น้ำระยะทางกว่า 1,100 กิโลเมตร ทำให้ยาเสพติดสามารถข้ามง่ายและตลอดเวลา ทำให้มีการขนส่งทั้งขาเข้า-ขาออกระหว่างประเทศไทยและประเทศลาว (บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ) เป็นจำนวนมาก เพราะว่ามีมูลค่าในการขนส่งในแต่ละครั้ง เนื่องจากว่าสามารถขนส่งได้ครั้งละมาก ๆ และสามารถขายออกได้ในราคาที่ดี

2) ปัญหาการลักลอบเข้าประเทศไทย ปัญหาเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงาน อาจจะไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นเพราะว่าเพิ่งมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เนื่องจากว่าเศรษฐกิจกำลังเจริญเติบโตจึงต้องการดึงดูดแรงงาน จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวชาวลาว เพื่อเข้ามาค้าแรงงานตามความต้องการของนายจ้างในประเทศไทย เนื่องจากแรงงานต่างด้าวมีอัตราค่าจ้างที่ถูกกว่าแรงงานไทย เมื่อความต้องการแรงงานของนายจ้างในประเทศไทยมีมากขึ้น รวมทั้งการบอกต่อของแรงงานต่างด้าวชาวลาวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย จากที่เข้ามาก่อนหน้านี้ ทำให้แรงงานต่างด้าวชาวลาวต่างเริ่มเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น โดยมีทั้งการเข้าเมืองมาอย่างถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

4.2 ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กระบวนการพิจารณาคดี และการปรับเปลี่ยนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการเปิดประชาคมอาเซียน

กระบวนการพิจารณาคดีของศาลจะเริ่มตั้งแต่ศาลชั้นต้น (ศาลนครเวียงจันทน์) ซึ่งจะรับทุกคดีความและไม่มีการกำหนดจำนวนทุนทรัพย์สูงสุดในคดีแพ่ง และยังมีการพิจารณาคดีความที่รวดเร็วในศาลชั้นต้น ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ว่า จะต้องมีการพิจารณาคดีไม่เกิน 2 เดือน แต่กระบวนการพิจารณาคดีของประเทศลาว ถึงแม้ว่าจะมีการตัดสินที่รวดเร็ว แต่กระบวนการพิจารณาคดีไม่ได้ทำอย่างเปิดเผย มี

เพียงแต่การเปิดเผยคำตัดสินต่อสาธารณะเท่านั้น นอกจากนี้ในบางคดีก็ไม่สามารถที่จะยื่นอุทธรณ์ได้ อย่างเช่น คดีที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมือง (กระทรวงยุติธรรม, 2558; สำนักงานศาลยุติธรรม, 2558)

กลไกการระงับข้อพิพาททางเลือกของประเทศลาวมีการปรับแก้กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีการระบุไว้ว่า เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นจากการลงทุน ข้อพิพาทดังกล่าวจะต้องถูกระงับโดยกระบวนการระงับข้อพิพาทภายในประเทศหรือโดยกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ โดยกระบวนการระงับข้อพิพาทภายในประเทศ ประกอบไปด้วย การเจรจา การไกล่เกลี่ย การประนีประนอม การอนุญาโตตุลาการ และศาลของประเทศลาว แต่ถ้าหากว่าเป็นข้อพิพาทเล็กน้อย หรือข้อพิพาทที่ทุนทรัพย์ไม่สูง เช่น ข้อพิพาทในครอบครัว และข้อพิพาทเกี่ยวกับการถือครองสัตว์เลี้ยง เป็นต้น จะต้องระงับข้อพิพาทโดยหน่วยไกล่เกลี่ยชั้นบ้าน และถ้าหากไม่สามารถตกลงกันได้ สำนักงานยุติธรรมประจำอำเภอจะต้องเป็นผู้เข้ามาให้ความรู้และทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ย (สำนักงานศาลยุติธรรม, 2558) ในกรณีที่มีคนต่างชาติดำเนินการถูกจับกุมในประเทศลาว จะต้องมีการแจ้งต่อสถานทูตโดยตรง แต่การเข้าเยี่ยมนั้นกระทำได้ยาก เนื่องจากเป็นกฎหมายเฉพาะของประเทศลาว นอกจากนี้ได้มีการฟ้องร้องแล้วผู้กระทำความผิดเข้าไปอยู่ในเรือนจำ หรือขึ้นศาลจึงจะสามารถเยี่ยมได้โดยทางกงสุลไทยจะเป็นผู้ดูแลเป็นธุระจัดหาให้สิ่งที่ผู้กระทำความผิดต้องการ

ด้านความร่วมมือในเรื่องของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition) นั้นประเทศไทยมีการสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศต่าง ๆ โดยมีบทบัญญัติที่ให้อำนาจทางกฎหมายได้แก่ พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 และพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 โดยเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและอำนาจอธิปไตยของแต่ละรัฐ (เกชา สุขธมย์, 2561) แม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยและประเทศลาวได้มีการลงนามสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ความสัมพันธ์ในด้านความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศลาวในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนยังคงเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากแต่เดิมประเทศไทยไม่มีข้อผูกพันกับประเทศลาว จึงต้องขอร้องไปในลักษณะต่างตอบแทน ซึ่งหากประเทศลาวต้องการตัวผู้ต้องหาที่กระทำผิดในประเทศ แต่หลบหนีเข้ามาในไทย ไทยก็จะหาตัวและส่งตัวกลับไปให้

4.3 การวิเคราะห์แนวโน้มการเข้ามากระทำคามผิดในประเทศไทย

นับตั้งแต่การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ทำให้ประเทศไทยมีการตื่นตัวมากขึ้น ทั้งในด้านการค้าขายและความมั่นคง ประชาคมอาเซียนมีจุดประสงค์ให้กลุ่มประเทศอาเซียนรวมตัวกันเป็นหนึ่ง เพื่อความเข้มแข็งในการต่อรองทางการค้า หลังจากที่มีการเปิดประชาคมอาเซียน อัตราการกระทำผิดและผู้ที่ถูกตัดสินลงโทษที่เป็นชาวเมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา นั้นไม่มีความแตกต่างกันมากนักกับก่อนการเปิดประชาคมอาเซียน ในส่วนของรายละเอียดในแต่ละฐานความผิดของแต่ละประเทศมีดังนี้

4.3.1 คดียาเสพติด

ประเทศลาวเป็นเพียงประเทศที่ถูกใช้เป็นทางผ่านในการลักลอบขนยาเสพติดเข้ามายังประเทศไทย และในอดีตประเทศลาวก็ไม่ได้มีปัญหาเรื่องของยาเสพติด แต่ประเทศลาวเพิ่งจะเริ่มมีปัญหาเรื่องการค้าลักลอบขนยาเสพติดเมื่อไม่นานมานี้ เนื่องจากว่าเส้นทางในการลักลอบขนยาเสพติดเส้นทางอื่นมีการตรวจตราที่เข้มงวดจากเจ้าหน้าที่ทำให้การลักลอบขนยาเสพติดค่อนข้างลำบาก ทางผู้ค้ายาเสพติดจึงจำเป็นต้องหาเส้นทางอื่นในการลักลอบขนยาเสพติด ทำให้ประเทศลาวกลายเป็นเส้นทางใหม่ในการลักลอบขนยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย

1) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะสั้น (1-3 ปี)

จำนวนผู้กระทำผิดที่เป็นชาวลาวในฐานความผิดยาเสพติดยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง และมีจำนวนผู้กระทำผิดลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดเจนหลังจากที่มีการเปิดประชาคมอาเซียน เนื่องจากว่าประเทศลาวเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ถูกใช้เป็นทางผ่านในการขนยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย จากการเปิดประชาคมอาเซียนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศที่มีมาอย่างยาวนานแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ก็เพิ่มมากขึ้น ทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการทำงานร่วมกันในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น การลักลอบขนยาเสพติดเป็นไปได้อย่างยากมากยิ่งขึ้น จำนวนผู้ถูกจับกุมจึงน่าจะลดน้อยลงตามไปด้วย

2) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะกลาง (3-5 ปี)

แนวโน้มผลกระทบในการเข้ามากระทำคามผิดในประเทศไทยของชาวลาว ในช่วงระยะเวลา 3 – 5 ปีนี้ ในฐานความผิดยาเสพติด จำนวนผู้กระทำผิดชาวลาวจะลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะว่าการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ

การบังคับใช้กฎหมายมีมากขึ้น และเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานของแต่ละฝ่ายมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกัน ทำงานร่วมกัน ดังนั้นการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดนก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพิ่มไปด้วย จำนวนผู้กระทำผิด ก็จะลดลงอย่างเห็นได้ชัด

3) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะยาว (5-10 ปี)

แนวโน้มผลกระทบในการเข้ามากระทำผิดในประเทศไทยของ ชาวลาว ในช่วงระยะเวลา 5-10 ปีนี้ในฐานความผิดคดียาเสพติด น่าจะมีจำนวนผู้กระทำผิดที่เป็นชาวลาวลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากการประสานงานและทำงาน ร่วมกันของทุกฝ่ายจะช่วยให้การจับกุมยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น การตรวจตรา ตามแนวชายแดนในการลักลอบขนยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นจำนวน ผู้กระทำผิดในคดียาเสพติดจึงลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน

4.3.2 คดีการลักลอบเข้าประเทศ

หลังจากที่มีการเปิดประชาคมอาเซียน รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ทำความร่วมมือกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว ได้ทำบันทึกข้อตกลงด้านการจ้างแรงงานกับ ราชอาณาจักรลาว เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ซึ่งส่งผลเช่นเดียวกับ ที่มีผลกระทำกับชาวเมียนมาร์นั้น คือ มีผู้กระทำความผิดฐานนายจ้างรับต่างด้าวเข้า ทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตลดลงจาก 40 รายในปี 2558 คงเหลือเพียง 3 ราย ในปี 2559 และ 1 ราย ในปี 2560 และเช่นเดียวกันการกระทำความผิดฐานหลบหนีเข้าเมืองเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวจาก 19,531 ราย ในปี 2558 เป็น 38,641 ราย ในปี 2559 และ 26,056 ราย ในปี 2560 (กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ของชาวลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 – 2560)

1) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะสั้น (1-3 ปี)

ผู้ที่ลักลอบเข้าประเทศสัญชาติลาวมีจำนวนลดลง โดยเฉพาะหลังจากที่มีการเปิดประชาคมอาเซียน เนื่องจากว่ารัฐบาลไทยและรัฐบาลลาวมีความร่วมมือ ระหว่างกัน ในการแก้ไขปัญหาเรื่องการลักลอบเข้าประเทศด้วยการทำให้แรงงานที่เข้ามาประเทศไทยแบบผิดกฎหมายกลายเป็นแรงงานที่ถูกกฎหมาย แต่ในช่วงระยะเวลา 1 – 3 ปีนี้ จำนวนผู้ที่ลักลอบเข้าประเทศสัญชาติลาวน่าจะยังคงสูงอยู่ เพราะแรงงาน

ต่างตัวชาวลาวยังคงมองไม่เห็นถึงประโยชน์ในการเข้ามาทำงานในประเทศไทยแบบถูกต้องตามกฎหมาย

2) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะกลาง (3-5 ปี)

ในช่วงระยะเวลา 3 – 5 ปีนี้ จำนวนผู้ที่ลักลอบเข้าประเทศจะลดน้อยลง เนื่องจากประชาชนเริ่มเข้าใจมากขึ้นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าประเทศแบบถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งถ้าหากรัฐบาลประเทศลาว ให้ข้อมูลเหล่านี้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ก็จะทำให้จำนวนผู้ที่ลักลอบเข้าประเทศลดน้อยลงได้ ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากว่าจำนวนผู้ที่เข้ามาเป็นแรงงานในประเทศไทยแบบถูกต้องตามกฎหมายจากประเทศลาวเริ่มมีเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน

3) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะยาว (5-10 ปี)

จำนวนผู้กระทำความผิดชาวลาวยุติฐานลักลอบเข้าประเทศในอีก 5 – 10 ปีข้างหน้าจะมีน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อคนลาวมีความเข้าใจถึงข้อดีและข้อเสียของการเข้ามาทำงานในประเทศไทยแบบถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะทำให้แรงงานส่วนใหญ่อยากเข้ามาทำงานแบบถูกต้องตามกฎหมายในประเทศไทย และไม่ต้องไปเสี่ยงกับการหลบหนีเข้าประเทศไทยหรือต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าในการลักลอบเข้าประเทศ

4.3.3 คดีปลอมแปลงเอกสารราชการ

การเข้ามากระทำความผิดในประเทศไทยของชาวลาว ในช่วงระยะสั้น จำนวนผู้กระทำความผิดที่เป็นคนต่างชาติในฐานความผิดนี้ยังคงน้อยอยู่ แต่ในช่วงระยะกลางและระยะยาวจะมีจำนวนผู้กระทำความผิดที่เป็นคนต่างชาติเพิ่มมากขึ้น เพราะเมื่อแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่ต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทยแบบถูกต้องตามกฎหมาย แน่่อนว่าการปลอมแปลงเอกสารราชการน่าจะมีเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย การจับกุมก็ยากขึ้นมากด้วยเช่นกัน เพราะว่าเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมากขึ้นทำให้ความเหมือนของเอกสารที่ถูกต้องปลอมแปลงอาจจะยากต่อการตรวจสอบ

1) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะสั้น (1-3 ปี)

ผู้กระทำความผิดชาวลาวยุติฐานความผิดปลอมแปลงเอกสารราชการน่าจะยังคงมีไม่มากนัก เนื่องจากว่ารัฐบาลไทยมีนโยบายที่จะทำให้แรงงานผิดกฎหมายกลายเป็นแรงงานที่ถูกต้องกฎหมาย ซึ่งนี่จะทำให้ในช่วง 1-3 ปีนี้ จำนวนผู้กระทำความผิดชาวลาวยุติฐานปลอมแปลงเอกสารราชการน่าจะลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะว่าแรงงานชาวลาวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยแบบผิดกฎหมายก่อนหน้านี้ด้วยการปลอมแปลง

เอกสารต่าง ๆ จะกลายเป็นแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย และไม่มีเจตจำนงที่จะต้องใช้เอกสารราชการปลอมอีกต่อไป

2) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะกลาง (3-5 ปี)

ในช่วงระยะเวลาอีก 3–5 ปีข้างหน้า จำนวนผู้กระทำผิดที่เป็นชาวลาวน่าจะมีเพิ่มมากขึ้น เมื่อแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่ต้องการเข้ามาทำงานในประเทศแบบถูกกฎหมาย เพื่อที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ดังนั้นการปลอมแปลงเอกสารราชการต่าง ๆ น่าจะมีเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

3) การวิเคราะห์แนวโน้มระยะยาว (5-10 ปี)

ในระยะยาว หากว่ารัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องการปลอมแปลงเอกสารราชการอย่างจริงจัง ปัญหาเรื่องการปลอมแปลงเอกสารน่าจะกลายเป็นปัญหาใหญ่ และน่าจะยากแก่การจับกุมมากขึ้น ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความเหมือนของเอกสารที่ถูกปลอมแปลง อาจจะทำให้ยากต่อการตรวจสอบโดยเฉพาะการปลอมแปลงหนังสือเดินทาง ที่เจ้าหน้าที่บางท่านอาจจะไม่มีความเชี่ยวชาญพอทำให้ยากต่อการตรวจสอบและจับกุม

4.4 แนวทางการป้องกันอาชญากรรม

แนวทางการป้องกันของประเทศลาวนั้นมีความคล้ายคลึงกับของประเทศเมียนมาร์ คือ ประเทศไทยยังคงต้องส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับรัฐบาลประเทศลาว ในการป้องกันปัญหายาเสพติดและการลักลอบเข้าประเทศ ในปัจจุบันนี้ และปัญหาเรื่องการปลอมแปลงเอกสารราชการในอนาคต และส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากว่าประเทศลาวเป็นประเทศที่มีระบบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ทำให้รูปแบบการทำงานค่อนข้างแตกต่างกับประเทศไทย รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันอาจจะทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากระบบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ทำให้ประเทศลาวไม่ค่อยเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการทำงานร่วมกันเมื่อมีการจับกุมผู้กระทำผิดที่เป็นชาวลาวในประเทศไทย รวมถึงทางรัฐบาลไทยควรมีการทำข้อตกลงกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ ประเทศไทย ในการระบุเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือติดต่อได้โดยตรงเมื่อมีการจับกุมผู้กระทำผิดที่เป็นชาวลาว เพื่อเป็นการลดปัญหาในเรื่องของการส่งตัวผู้กระทำผิดกลับประเทศในภายหลัง

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและการจัดสัมมนากลุ่มทั้ง 2 ครั้ง พบข้อเสนอแนะงานวิจัยแบ่งออกเป็น ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล ข้อเสนอแนะต่อต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองและสำนักงานปราบปรามยาเสพติด และข้อเสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองและสำนักงานปราบปรามยาเสพติด ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล

1) ควรมีการจัดการและจัดระเบียบในชุมชนระดับเมือง เพื่อควบคุมดูแลพื้นที่ที่มีแรงงานต่างด้าวชาวอย่างเข้มงวด ในการจัดการรองรับพร้อมกับลดปัญหาการก่ออาชญากรรมของแรงงานต่างด้าวในสังคม และการป้องกันปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

2) เจ้าหน้าที่ผู้ใช้กฎหมายจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด ซื่อตรง และต้องมีการปราบปรามเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตประพฤติมิชอบในหน้าที่ ให้เป็นเยี่ยงอย่าง

3) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเน้นความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างความไว้วางใจ การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระดับสูง

4) การให้ความสำคัญในเรื่องปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ โดยผลักดันให้ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศไทยมีการขับเคลื่อนด้านนโยบายในการแก้ไขปัญหายาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

5) พัฒนาความร่วมมือเกี่ยวกับการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติในประเทศแถบอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องอัตลักษณ์ที่มีความเฉพาะของแต่ละประเทศ เพื่อทำความเข้าใจในการหาแนวทางป้องกันภายในประเทศของตนเองให้มากยิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

1) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และทำงานร่วมกันในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ

2) มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบของปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบใหม่ๆ ที่มีความซับซ้อนเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การป้องกันปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) ส่งเสริมและตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ชัดตรง และมีการปราบปรามเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตในหน้าที่อย่างชัดเจน

4) พยายามผลักดันผู้กระทำผิดที่เป็นคนต่างชาติให้กลับประเทศของตนเองอย่างรวดเร็วที่สุด เพื่อเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณและลดจำนวนผู้กระทำผิดในเรือนจำในประเทศไทยลง

5.3 ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1) ตรวจสอบตราการทำงานและกำกับเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีการทำงานอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการเข้าประเทศแบบผิดกฎหมาย และลักลอบขนยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย

2) มีการจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาในเรื่องกลยุทธ์และทักษะการปฏิบัติงาน ในด้านการตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานภายในประเทศ

3) มีการทำงานร่วมกันกับตำรวจในประเทศต่างๆ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันและมีการทำงานร่วมกันมากขึ้น เพื่อให้การป้องกันปัญหาเรื่องการเข้าประเทศแบบผิดกฎหมาย การลักลอบขนยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย และการปลอมแปลงเอกสารราชการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจให้ทุนการศึกษาแก่ตำรวจในประเทศเพื่อนบ้านมาศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อให้การทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถลดปัญหาการกระทำผิดของชาวต่างชาติในประเทศไทยลงได้ในอนาคต

5) ทางสำนักงานตำรวจควรส่งเสริมให้มีผู้ช่วยทูตฝ่ายตำรวจประจำอยู่ที่สถานเอกอัครราชทูตในประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคอาเซียนในทุกประเทศ เพื่อให้การประสานงานและการทำงานร่วมกันในการป้องกันอาชญากรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองและสำนักงานปราบปรามยาเสพติด

- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวให้เกิดความชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว
- 2) ดำเนินการสร้างมาตรการและเงื่อนไขในการเข้าเมืองอย่างเข้มงวดดูแลตามแนวเขตชายแดนทั้งหมด ตั้งแต่จุดผ่านแดนระหว่างประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด และช่องทางธรรมชาติ เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายและลักลอบขนยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย
- 3) จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาในเรื่องกลยุทธ์และทักษะการปฏิบัติงานในด้านการตรวจสอบแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานภายในประเทศ
- 4) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบ และรับผิดชอบในการดูแลเรื่องปัญหาของแรงงานต่างด้าวให้มีความละเอียดและเข้มงวดมากขึ้น
- 5) ปรับข้อมูลในการทำงานให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. สรุป

สาเหตุการเข้ามามีผลกระทบทำความผิดในประเทศไทยของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนคือการเปิดรับการลงทุนตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงรวมถึงปรับตัวให้ทันกับโลกสมัยใหม่ของทั้งสองประเทศซึ่งส่งผลให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและแรงงานระหว่างประเทศสามารถกระทำได้ง่ายขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อสภาพปัญหาที่มีอยู่เดิม นั่นคือ ปัญหายาเสพติดและปัญหาการลักลอบเข้าประเทศไทย อย่างไรก็ตามแนวโน้มการเข้ามามีผลกระทบทำความผิดในประเทศไทยของชาวลาวที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขัดแย้งกับสมมุติฐานและความหวาดกลัวของคนทั่วไปซึ่งเชื่อว่า การเกิดขึ้นของการผ่อนปรนการเคลื่อนย้ายสินค้าและแรงงานดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหายาเสพติดและปัญหาการลักลอบเข้าประเทศไทยของชาวลาวทวีความรุนแรงขึ้น แต่จากผลการวิจัยพบว่าทั้งปัญหายาเสพติดและปัญหาการลักลอบเข้าประเทศไทยของชาวลาวกลับมีจำนวนลดลงเนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีอิทธิพลให้รัฐบาลไทยและรัฐบาลลาวมีความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น กล่าวได้ว่าแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทบทำความผิดระหว่างประเทศที่ประสบความสำเร็จคือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศโดยเน้นความสัมพันธ์ทางด้านการทูตที่ดีให้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงยุติธรรม. (2558). *กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานยุติธรรม*. กรุงเทพฯ: บริษัท พี เอส พรินติ้ง แอนด์ ดีไซน์ จำกัด.
- กระทรวงแรงงานและสำนักงานบริหารแรงงานต่างด้าว. (2560). *สถิติ นโยบาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติ*. สืบค้น 30 มิถุนายน 2561 จาก <https://mwgthailand.files.wordpress.com/2017/09/migrant-policy-and-law-by-mwg-july-august-17-th.pdf>
- เกชา สุขรมย์. (2561). *การส่งผู้ร้ายข้ามแดน: วิถีเอาตัวผู้กระทำผิดที่หลบหนีในต่างประเทศกลับมาเพื่อดำเนินคดีหรือลงโทษ*. สืบค้น 30 มิถุนายน 2561 จาก <http://fad.go.th/th/articles/108431-การส่งผู้ร้ายข้ามแดน>
- ปิยะ อุทาโย และ ปรีดา สถาวร. (2559). *อาเซียน 2025 มุ่งหน้าไปด้วยกัน รับมือกับอาชญากรรม*. *วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*. 2(1), หน้า 1-12.
- สุรีย์ประภา ตรีเวช. (2551). *แรงงานต่างด้าวกับกระบวนการค้ายาเสพติดในประเทศไทย*. วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- สำนักงานศาลยุติธรรม. (2558). *รอบรู้ระบบกฎหมายและระบบศาลในกลุ่มประเทศอาเซียน*. กรุงเทพฯ: กองการต่างประเทศ สำนักงานศาลยุติธรรม.